

OZNÁMENÍ

Ahojdivočino – jaro 2025

Probouzející se jarní příroda nabízí množství zajímavých zážitků. Nabídku různých pozorování a činností pro mládež i učitele přináší další číslo časopisu „ahojdivočino“. Hned na druhé straně obálky zaujme velká fotografie spleti severoamerických užovek rodu *Thamnophis*, které zimují hromadně. Úvodní dopis je od kuňky obecné jménem Kunhuta, která prozrazuje mnohé ze svého života. Na další straně je rozcvička, kde čtenář má za úkol poznat dvě rostliny a dva živočichy podle postupně uváděných nápověd. Následující dvoustrana je tentokrát věnována básničce „Jaro v rouchu“. Na stranách zaměřených na jarní pozorování jsou uvedeny informace o budování žabích přechodů, březnových mláďatech zajíců, cvrčkovi a krtonožce a o šťavelu kyselém. Dvoustrana „Jaro na stepi“ vybízí ke správnému přiřazení textů k jednotlivým rostlinám a živočichům. Kapitola „Na srazu“ je věnována lejským bělokrému a černohlavému. Aktuální je podrobné upozornění na jarní aktivitu klíšťat a jak se proti nim bránit. Kapitola „Podobní a přesto jiní“ je věnována konipasům. Vystřihovánka je zaměřena tentokrát na ptáky červenku a vlaštovku. Nová soutěž se týká pozorování hmyzu na kvetoucí jívě (inspirací může být dvoustrana s vybranými druhy hmyzu, které se na kvetoucích jívách objevují). Informace o mokřadech jsou doplněny kalendářem, co na nich lze během roku pozorovat. Do atlasu lze zařadit další karty věnované lísce, topolu, včelám zednicím, kuňkám a července. V kapitole „Jak to v přírodě funguje“ se lze seznámit s jehnědami na dřevinách. Další strany vybízí k návštěvě konkrétních lokalit, kde lze dobře pozorovat jarní aspekt rostlinných společenstev, navíc jsou zde uvedeny i běžné jarní byliny našich lesů. Na to navazuje dvoustrana věnovaná devětsilům. Následuje několik stran věnovaných vodě a zajímavostem o ní. Na zadní straně časopisu pokračuje kreslený seriál „Divoká dvojka“. Velkou přílohou tohoto čísla je rozměrný plakát „Rok přírodovědce“ s uvedením rozmanitých aktivit ve všech ročních obdobích. Časopis lze objednat a další informace získat na: obchod@ahojdivocino.cz. Cena tohoto čísla je 135 Kč.

Lubomír Hanel

Sýkory v hlavní roli: Pilotní projekt sledování hnízdění se setkal s velkým ohlasem

V budce s kamerou, kterou provozuje Centrum podpory přírodovědného vzdělávání (CPPV) Přírodovědecké fakulty UJEP, se na jaře odehrál jedinečný příběh – hnízdění sýkor koňader v přímém přenosu. Tento pilotní projekt umožnil nejen nahlédnout do života běžného, ale přesto fascinujícího pěvce, ale také aktivně zapojit veřejnost do pozorování a záznamu ptačího chování.

V průběhu několika týdnů sledovali zájemci online přenos z budky, kde sýkora koňadra postupně snesla jedenáct vajec a společně s partnerem se starala o čerstvě vylíhnutá mláďata. Pozorovatelé z řad učitelů, žáků i široké veřejnosti mohli prostřednictvím tzv. etogramu zapisovat, co se v hnízdě právě děje – od krmení přes úklid až po chvíle odpočinku.

Projekt měl několik cílů: propojit akademickou sféru se školní praxí, popularizovat přírodovědné vzdělávání a zároveň nabídnout široké veřejnosti možnost stát se součástí tzv. občanské vědy.

Ačkoli období hnízdění již skončilo, pozorování bude pokračovat i v příštích sezónách. CPPV plánuje na jaře příštího roku budku znovu zpřístupnit veřejnosti a rozšířit projekt o další vzdělávací a výzkumné aktivity.

Zůstaňte s námi v kontaktu

Pokud vás projekt zaujal, sledujte webové stránky Centra podpory přírodovědného vzdělávání PřF UJEP (<https://cppv.ujep.cz/>). Zde se dozvíte, kdy bude možné sledování znovu spustit a jak se do něj aktivně zapojit – ať už se svými žáky, nebo jen z osobního zájmu o přírodu.

Lucie Hlaváčová

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM
Přírodovědecká fakulta

